

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1967 *

ΥΠΟ

Ι. Ν. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἐθρήνησε τὸν θάνατον δύο τακτικῶν μελῶν, ἀνηκόντων ἀμφοτέρων εἰς τὴν Τάξιν Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν, τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ **Χρήστου Καρούζου** καὶ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ **Διονυσίου Κοκκίνου**. Ὁ *Χρῆστος Καρούζος* ὑπῆρξεν ἐξαιρετος ἀρχαιολόγος. Ὁπλισμένος μὲ σπανίαν φιλολογικὴν καὶ ἱστορικὴν κλασσικὴν παιδείαν καὶ προικισμένος μὲ καλλιτεχνικὴν εὐαισθησίαν κατώρθωνε νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὰ δύσκολα προβλήματα τῆς ἐπιστήμης του καὶ νὰ ἐρμηνεύῃ τὰ ἔργα τῆς κλασσικῆς τέχνης κατὰ τρόπον πρωτότυπον καὶ ἐξόχως παραστατικόν. Ὡς τρανὰ δείγματα τῆς ἐρμηνευτικῆς ἰκανότητος τοῦ Καρούζου ἀναφέρομεν ἐνταῦθα μόνον δύο, τὴν ἐρμηνείαν τοῦ καλλιτεχνήματος «Ὁ Ποσειδῶν τοῦ Ἀρτεμισίου» καὶ «Τὸ περικαλλὲς ἄγαλμα», ἔνθα ὁ Καρούζος ἐρμηνεύει τὴν αἰσθητικὴν τῶν ἀρχαϊκῶν Ἑλλήνων. Ὡς ἀρχαιολόγος ὁ Καρούζος ἐξετιμᾶτο διεθνῶς, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι οὗτος εἶχεν ἐκλεγῆ ὡς τακτικὸν μέλος τοῦ ἐν Βερολίῳ ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου, τοῦ ἐν Βιέννῃ αὐστριακοῦ ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου, ὡς ἐπίτιμον μέλος τῆς ἐν Λονδίῳ «Society for the Promotion of the Hellenic Studies» καὶ τέλος ὡς ἐπίτιμος διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βασιλείας τῆς Ἑλβετίας.

Ὁ *Διονύσιος Κόκκινος* κατέστη πασίγνωστος ὡς μυθιστοριογράφος, διηγηματογράφος καὶ χρονογράφος, προτοῦ ἀκόμη συνδέσῃ ἀρρήκτως τὸ ὄνομά του μὲ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821. Τὸ μνη-

---

* Ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς 28ης Δεκεμβρίου 1967.

μειῶδες ὅμως ἔργον του περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἀποτελεῖ πραγματικὸν ἄθλον ἀνθρώπου ἐργασθέντος ἀθορύβως ἐπὶ μακρὰ ἔτη καὶ ἀφιερωθέντος ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν μεγάλην ἐκείνην ἐποχὴν. Ὁ Διονύσιος Κόκκινος παρέδωκε διὰ τοῦ ἔργου τούτου εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς τῶν Ἑλλήνων ἀθανάτους εἰκόνας τῶν μεγαλοεργημάτων τοῦ 21, τῶν τραγικῶν σφαλμάτων τῆς μεγάλης ἐκείνης ἐποχῆς καὶ τῶν μεγάλων φυσιογνωμιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐδημιούργησαν τὴν ἐλευθερίαν τῶν νέων Ἑλλήνων. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ κατὰ τὴν ὁποίαν ἔρχεται εἰς φῶς μὲ τόσην πληρότητα ἡ ἱστορία τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Δυσκόλως θὰ δυνηθῆ τις εἰς τὸ μέλλον νὰ ἀποσπάσῃ τὴν δάφνην τοῦ ἱστορικοῦ τοῦ 21 ἀπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ Διονυσίου Κοκκίνου.

Ἄν ὅμως ὁ θάνατος ἀφήρπασεν ἀπὸ τὴν Ἀκαδημίαν δύο ἐξαίρετα τακτικὰ αὐτῆς μέλη, ἡ ζωὴ ἔδωκεν ἐξ ἄλλου εἰς τὴν Ἀκαδημίαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος δύο νέα τακτικὰ μέλη, τὸν **Ἰωάννην Χαραμῆν** καὶ τὸν **Τάκην Παπατσώνην**. Ὁ **Ἰωάννης Χαραμῆς** ἐξελέγη τακτικὸν μέλος τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὴν ἔδραν τῶν Ἰατρικῶν Ἐπιστημῶν, ἀνήκουσαν εἰς τὴν Τάξιν τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν, ὁ δὲ **Τάκης Παπατσώνης** εἰς τὴν ἔδραν τῆς ποιήσεως, ἀνήκουσαν εἰς τὴν Τάξιν τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν. Ἐπίσης κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἐξελέγησαν ὡς ξένοι Ἐταῖροι τῆς Ἀκαδημίας καὶ μάλιστα τῆς Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν ὁ κ. **Paul Lemerle**, καθηγητῆς τοῦ Κολλεγίου τῆς Γαλλίας καὶ μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιγραφῶν καὶ τῶν Γραμμάτων, ὁ κ. **Γεώργιος Ostrogorsky**, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βελιγραδίου καὶ μέλος τῆς Σερβικῆς Ἀκαδημίας, ὁ κ. **Albin Lesky**, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης, καὶ ὁ κ. **Benjamin Meritt**, μέλος τοῦ ἐν Princeton Institute for Advanced Studies. Τέλος ἐξελέγη ὡς ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν ὁ ἀρχιμουσικὸς καὶ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γενεύης κ. **Samuel Baud - Bovy**.

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἐγένοντο ὑπὸ ἀκαδημαϊκῶν 37 ἐν ὄλῳ

ἀνακοινώσεις, ἐξ ὧν 33 ξένων μὴ μελῶν τῆς Ἀκαδημίας καὶ 4 ἀνακοινώσεις ἀκαδημαϊκῶν.

Εἰς τὴν κεντρικὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἀκαδημίας καὶ εἰς τὰς κατ' ἰδίαν βιβλιοθήκας τῶν Κέντρων Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας εἰσῆλθον κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο περίπου 3.000 τόμοι βιβλίων καὶ περιοδικῶν.

Κατὰ τὸ ἔτος 1967 ἐξεδόθησαν τὸ Α' καὶ τὸ Β' τεῦχος τῶν **Πρακτικῶν** τοῦ ἔτους 1967, ἡ πραγματεία τοῦ Θεοδ. Παπαδοπούλλου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀφρικανοβυζαντινά», ὡς 27^{ος} τόμος τῶν Πραγματειῶν, καὶ ὁ Α' τόμος τῶν Ἐγγράφων τῆς «Κρητικῆς Ἐπανάστασεως τοῦ 1866 - 1869», ὡς ἕκτος τόμος τῶν Μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας. Ἐπίσης ἐξεδόθησαν ὁ 14^{ος} τόμος τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Κέντρου Ἐρευνῆς τοῦ Μεσαιωνικοῦ καὶ Νέου Ἑλληνισμοῦ καὶ τὰ ὑπ' ἀριθμὸν 16, 17, 18, 19 καὶ 20 τεύχη τοῦ δημοσιεύματος τοῦ Κέντρου Ἐρευνῶν Ἀστρονομίας καὶ Ἐφημεροσμένων Μαθηματικῶν «Contributions». Τέλος, ἐγένοντο 811 νέαι ἠχογραφήσεις δημόδους μουσικῆς ἀσμάτων καὶ λαϊκῶν χορῶν ἀπὸ τὸ Κέντρον τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας.

Εἰς ἕκτακτον συνεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας, τὴν 4^{ην} Ἀπριλίου 1967, ἐγένετο ἡ ὑποδοχὴ τῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας τῶν Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Βερολίνου, κατὰ τὴν ὁποίαν ὠμίλησεν ὁ κορυφαῖος τῶν συγχρόνων ὑπαρξιστῶν φιλοσόφων κ. **Martin Heidegger** μὲ θέμα «Ἡ καταγωγὴ τῆς Τέχνης καὶ ὁ προσορισμὸς τῆς σκέψεως», προσεφώνησε δὲ τοῦτον ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας **Ἰωάννης Θεοδωρακόπουλος**.

Ἐπίσης τὴν 24^{ην} Μαΐου 1967 ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ Μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, οἰκοδομηθέντος ἐπὶ οἰκοπέδου τῆς πρώην οἰκίας τοῦ ἀειμνήστου ἀκαδημαϊκοῦ Γεωργίου Οἰκονόμου, δωρηθείσης εἰς τὴν Ἀκαδημίαν καὶ κειμένης ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἀναγνωστοπούλου καὶ Ἡρακλείτου καὶ τῆς πλατείας Δεξαμενῆς. Κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων ὠμίλησεν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας κ. **Μάξιμος Μητσόπουλος**. Εἰς τὸ ὡς ἄνω Μέγαρον ἔχουν ἤδη ἐγκατα-

σταθῆ τὰ Κέντρα Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας, τὰ ὅποια ἐστεγάζοντο εἰς τὰ ὑπόγεια τῆς Ἀκαδημίας καὶ εἰς ἄλλα ἐπὶ ἐνοικίῳ ξένα διαμερίσματα.

Τὰ διεθνή συνέδρια εἰς τὰ ὅποια μετέσχεν ἡ Ἀκαδημία κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος εἶναι τὰ ἀκόλουθα: 1) Ἡ Σύνοδος τῆς διεθνοῦς Ἐνώσεως Ἀκαδημιῶν ἐν Ὁσλφ τῆς Νορβηγίας, ἔνθα ἐξεπροσώπησε τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν ὁ Γενικὸς αὐτῆς Γραμματεὺς *Ἰωάννης Θεοδωρακόπουλος*. 2) Τὸ Διεθνὲς Ἱατρικὸν Συνέδριον ἐν Ρώμῃ, ἔνθα ἐξεπροσώπησε τὴν Ἀκαδημίαν ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. *Νικόλαος Λοῦρος*. 3) Ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ Institut International de Philosophie ἐν Λιέγη τοῦ Βελγίου, ἔνθα ἐξεπροσώπησε τὴν Ἀκαδημίαν ὁ Γενικὸς αὐτῆς Γραμματεὺς *Ἰωάν. Θεοδωρακόπουλος*. 4) Ἡ 13^η Γενικὴ Συνέλευσις τῆς Διεθνοῦς Ἀστρονομικῆς Ἐνώσεως ἐν Πράγῃ. 5) Τὸ 25^{ον} Συμπόσιον τῆς Διεθνοῦς Ἀστρονομικῆς Ἐνώσεως ἐν Βουδαπέστη. Εἰς ἀμφοτέρω τὰ συνέδρια ταῦτα ἐξεπροσώπησε τὴν Ἀκαδημίαν ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. *Ἰωάννης Ξανθάκης*, καὶ 6) Τὸ 5^{ον} Διεθνὲς Συνέδριον Κυβερνητικῆς ἐν Namur τοῦ Βελγίου, ἔνθα ἐξεπροσώπησε τὴν Ἀκαδημίαν ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. *Φίλων Βασιλείου*.

Τὰ Κέντρα Ἐρεύνης τῆς Ἀκαδημίας, ἥτοι τὸ Κέντρον Ἐκδόσεως Ἔργων Ἑλλήνων Συγγραφέων, τὸ Κέντρον Συντάξεως τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσης, τὸ Κέντρον Ἐρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας, τὸ Κέντρον Ἐρεύνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ, τὸ Κέντρον Ἐρεύνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου, τὸ Κέντρον Ἐρεύνης τοῦ Μεσαιωνικοῦ καὶ Νέου Ἑλληνισμοῦ καὶ τὸ Κέντρον Ἐρευνῶν Ἀστρονομίας καὶ Ἐφηρμοσμένων Μαθηματικῶν ἐσυνέχισαν καὶ κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος τὸ ἀθόρυβον καὶ πολύμοχθον ἔργον των, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ λόγος διεξοδικῶς κατὰ τὴν παροῦσαν σύντομον εἰσήγησιν, διότι τοῦτο ἐπεκτείνεται εἰς πολλοὺς τομεῖς. Ἐπιθυμῶ ὅμως νὰ ἐξάρω ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τὸ συντελούμενον εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς τῆς ἐρεύνης ἔργον καὶ νὰ ἐπαινέσω τὴν δραστηριότητα καὶ τὴν εὐσυνειδησίαν τῶν εἰς τὰ ὡς ἄνω

Κέντρα εργαζομένων επιστημόνων. Ἀτυχῶς τὰ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 4545 τοῦ 1966 Νομοθετικοῦ Διατάγματος ἰδρυθέντα νέα Κέντρα ἐρεῦνης τῆς Ἀκαδημίας, ἤτοι τὸ Κέντρον Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας, τὸ Κέντρον Συλλογῆς καὶ Κατατάξεως τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τὸ Ἀρχεῖον Τοπωνυμίων καὶ τὸ Γραφεῖον Ἐπιστημονικῶν Ὅρων καὶ Νεολογισμῶν, δὲν κατέστη δυνατόν νὰ τεθοῦν εἰς λειτουργίαν, διότι δὲν ἐνεκρίθη ἡ πλήρωσις τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νομοθετικοῦ Διατάγματος. Ἐπίσης δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ πλήρωσις τῶν ἐπὶ πλέον ὀργανικῶν θέσεων ὄλων τῶν ἄλλων ἐπιστημονικῶν κέντρων, τῶν ὁποίων τὸ ἔργον παρεκωλύθη κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος σημαντικῶς καὶ συνεπεῖα τῆς ἄρσεως τῆς ἀποσπάσεως ὠρισμένων ἐπιστημόνων, ἐργαζομένων παρ' αὐτοῖς. Αἱ ἀποσπάσεις αὗται εὐτυχῶς ἀνενεώθησαν ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Ἡ Ἀκαδημία ἐλπίζει ὅτι κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος ἡ Πολιτεία θὰ ἐγκρίνη τὴν πλήρωσιν ὠρισμένων ἐκ τῶν ὀργανικῶν θέσεων τοῦ προσωπικοῦ τῆς τόσον τῶν παλαιῶν ὅσον καὶ τῶν νέων Κέντρων Ἐρεῦνης. Πρέπει ἐνταῦθα νὰ λεχθῆ μετὰ παρησίας ὅτι διὰ νὰ προαχθῆ τὸ ἔργον τῆς Ἀκαδημίας εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη ἡ Πολιτεία νὰ περιβάλῃ με ἰδιαίτεραν στοργὴν τὸ συντελούμενον ἐπιστημονικὸν ἔργον καὶ νὰ παράσῃ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὰς ἀναγκαίας δυνάμεις. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν ἐπιθυμῶ νὰ τονίσω ἐνταῦθα ὅτι τὸ ἔργον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν παρακολουθεῖται καὶ ἀναγνωρίζεται ἀπὸ ὅλας τὰς Ἀκαδημίας τοῦ κόσμου, ὡς διεπίστωσα κατὰ τὴν συνέλευσιν τῶν Ἀκαδημιῶν ἐν Ὁσλοφ κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος, ὁπότε εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἐκπροσωπήσω τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν.

Ἀκολουθοῦσα ἡ Ἀκαδημία τὴν παλαιὰν αὐτῆς παράδοσιν τῆς ἀπονομῆς βραβείων καὶ ἄλλων διακρίσεων ἀπονέμει καὶ ἐφέτος μετὰ γνώμην τῶν τριῶν αὐτῆς Τάξεων καὶ ἀπόφασιν τῆς Ὀλομελείας τὰ ἀκόλουθα βραβεῖα καὶ διακρίσεις :

Οὕτω μετὰ γνώμην τῆς *Τάξεως τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν* καὶ ἀπόφασιν τῆς *Ὀλομελείας* ἀπονέμεται :

1) Ἔπαινος εἰς τὸν κ. **Δημήτριον Σταθόπουλον**. Ὁ κ. Σταθόπουλος προσφέρει ἀπὸ εἰκοσαετίας ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀμοιβῆς τὸ αἷμα του εἰς διαφόρους ἀσθενεῖς. Πλεῖσται τιμητικαὶ διακρίσεις ἀπενεμήθησαν ἤδη πρὸς αὐτὸν ἐκ μέρους διαφόρων Ὑπουργείων, τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, φιλανθρωπικῶν ὀργανώσεων καὶ δημοτικῶν συμβουλίων. Ὁ κ. Σταθόπουλος ἀποτελεῖ ἐξάριτον παράδειγμα κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης.

2) Τὸ *Βραβεῖον τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἡλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.)*, εἰς μνήμην Ἀλεξάνδρου Βλάχακη, μετὰ τοῦ συνοδεύοντος αὐτὸ χρηματικοῦ ἐπάθλου ἐκ δραχμῶν 25.000, εἰς τοὺς κυρίους **Γεώργιον Παπαματθαϊάκην** καὶ **Ἰωάννην Ξυνόπουλον**, διπλωματούχους μηχανικούς, διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν συγγραφὴν μελέτης περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας εἰς τὴν παραγωγὴν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἐν Ἑλλάδι, ὑποβληθείσης εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὑπὸ τὴν ἔνδειξιν «Οὐ μετανοεῖν, ἀλλὰ προνοεῖν χρὴ τὸν ἄνδρα τὸν σοφόν». Τὸ κύριον μέρος τῆς μελέτης, τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν οἰκονομικοτεχνικὴν πλευρὰν τοῦ θέματος, δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἄριτον, ἀλλὰ καὶ ἡ ὅλη τοποθέτησις τοῦ προβλήματος εἶναι ὀρθολογιστικὴ.

3) Τὸ *Βραβεῖον τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος*, μετὰ τοῦ συνοδεύοντος αὐτὸ χρηματικοῦ ἐπάθλου ἐκ δραχμῶν 25.000, εἰς τὸν κ. **Νικόλαον Τζελέπην** διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ὑποβληθεῖσαν μελέτην ὑπὸ τὴν ἔνδειξιν «Τροφὴ γὰρ καὶ παιδεύσεις χρηστὴ σφριζομένη φύσεις ἀγαθὰς ἐμποιεῖ . . . » περὶ τῆς θέσεως τῆς Ἑλληνικῆς γεωργίας μετὰ τὴν σύνδεσιν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα. Ἡ μελέτη αὕτη, λίαν συστηματικὴ καὶ ἐνδιαφέρουσα, μαρτυρεῖ ὅτι ὁ συγγραφεὺς εἶναι γνώστης τῶν ἐξελίξεων καὶ προοπτικῶν τῆς γεωργίας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα ὡς καὶ τῆς παρούσης θέσεως τῆς ἑλληνικῆς γεωργίας. Ἡ κατὰ προῖδον ἢ κλάδον ἀνάλυσις εἶναι ἀξιόλογος καὶ πλήρως τεκμηριωμένη.

4) Τὸ Ἀργυροῦν *Μετάλλιον τῆς Ἀκαδημίας* εἰς τὴν *Ἑλληνικὴν Μαθηματικὴν Ἑταιρείαν*, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει πενηκονταετίας ἀπὸ

τῆς ιδρύσεώς της. Ἰδιαιτέρως σημαντικὴ εἶναι ἡ συμβολὴ τῆς Ἐταιρείας εἰς τὴν δημιουργίαν ἐρευνητικῆς μαθηματικῆς κινήσεως ἐν Ἑλλάδι, διὰ τῆς ἐκδόσεως ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1919 ἐτησίου περιοδικοῦ, τὸ ὁποῖον ταχέως ἀνεγνωρίσθη διεθνῶς καὶ εἰς τὸ ὁποῖον δημοσιεύονται πρωτότυποι μαθηματικαὶ ἐργασίαι Ἑλλήνων καὶ ξένων μαθηματικῶν, καθὼς καὶ διὰ τῆς ὀργανώσεως διαλέξεων καὶ Πανελληνίων Μαθηματικῶν Συνεδριῶν. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐξύψωσιν τῆς στάθμης διδασκαλίας τῶν Μαθηματικῶν εἰς τὰ Σχολεῖα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως κατέβαλε μεγάλα προσπαθείας ἡ Ἐταιρεία, εἰσηγηθεῖσα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας διάφορα μέτρα, πολλὰ τῶν ὁποίων ἐφηρμόσθησαν. Τέλος, ἀξίας μνείας εἶναι ἡ μέριμνα τῆς Ἐταιρείας διὰ τὴν τόνωσιν τοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὰ μαθηματικὰ τῶν μαθητῶν τῶν Σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Μετὰ γνώμην τῆς *Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν* καὶ ἀπόφασιν τῆς *Ὀλομελείας* ἀπονέμεται :

1) *Ἐῤῥημος μνεία* εἰς τὸν κ. **Δημήτριον Σκουζὲν** διὰ τὸ βιβλίον του «*Ἡ Ἀθήνα πὸν ἔφυγε*», εἰς τὸ ὁποῖον, πλουτισμένον μὲ χρησίμους πληροφορίας, ὁ συγγραφεὺς ἀπεικονίζει καὶ ἠθογραφεῖ τὴν μορφήν καὶ τὴν ζωὴν τῆς παλαιᾶς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν.

2) *Ἐῤῥημος μνεία* εἰς τὸν κ. **Σῶζον Τομπόλην** διὰ τὸ βιβλίον του «*Κυπριακοὶ ρυθμοί*», εἰς τὸ ὁποῖον περιλαμβάνονται μουσικὸν ἀνθολόγιον ἐκ τῆς Κυπριακῆς δημῳδους μουσικῆς ὅλων σχεδὸν τῶν κατηγοριῶν καθὼς καὶ λαϊκοὶ χοροὶ τῆς νήσου. Ὁ συγγραφεὺς κατέγραψε τὰ μουσικὰ κείμενα ἐξ ἀκοῆς, μετὰ μουσικολογικῆς ἀκριβείας ὅμως. Διὰ τῆς ἐργασίας του συμβάλλει ὄχι μόνον εἰς τὴν γνῶσιν τῆς Κυπριακῆς δημῳδους μουσικῆς καὶ τῶν λαϊκῶν χορῶν εἰς τὸ εὐρύτερον μουσικὸν κοινόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μουσικολογικὴν μελέτην τῆς δημῳδους μουσικῆς παραδόσεως εἰς τὴν νήσον.

3) *Ἐῤῥημος μνεία* εἰς τὸν κ. **Κωνσταντῖνον Καραπατάκη** διὰ τὸ βιβλίον του «*Γάμος τοῦ παλαιοῦ καιροῦ*». Ὁ συγγραφεὺς μὲ λεπτὴν παρατηρητικότητα καὶ ἀγάπην πρὸς τὸ θέμα ἐκθέτει μετὰ σαφηνείας, μεθοδικῶς καὶ κατὰ τρόπον ἐπαγωγὸν τὰ κατὰ τὴν προετοιμασίαν, τὴν

τέλεσιν καὶ τὸν ἑορτασμὸν τοῦ γάμου εἰς τὴν περιοχὴν Βεντζίων Γρεβενῶν. Εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν, περικλειομένην μεταξὺ Πίνδου καὶ Καμβουνίων ὁρέων ἐντὸς τῆς μεγάλης καμπῆς τοῦ ποταμοῦ Ἀλιάκμονος, ἀποκαλύπτεται ἡ ὑπαρξίς γραφικοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ ἑνὸς πληθυσμοῦ μὲ ἀγνὴν ἑλληνικότητα.

4) Ἔπαινος εἰς τὸν κ. **Ἰωάννην Κολιτσάραν** διὰ τὸ τρίτομον βιβλίον του «*Παροιμίαι τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ*». Ὁ συγγραφεὺς εἰργάσθη μὲ ἀγάπην καὶ ζῆλον εἰς τὴν παρασκευὴν τοῦ ἔργου τούτου, δι' ἐκλογῆς τῆς περιεχομένης ὕλης ἐκ γραπτῶν πηγῶν ἀλλὰ καὶ ἀγράφων. Συνέκέντρωσεν 6000 παροιμίας καὶ γνωμικά, μετ' ἐπιμελοῦς ἐρμηνείας εἰς ἕκαστον λῆμμα καὶ παραθέσεως πολλάκις ἀντιστοίχων κειμένων ἢ ἐννοιῶν.

5) *Βραβεῖον* εἰς τὸν κ. **Χρῆστον Ζαλοκώσταν** διὰ τὸ βιβλίον του «*Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος*» καὶ τὴν ὅλην συγγραφικὴν δρᾶσιν αὐτοῦ.

Μὲ θέρμην καὶ φαντασίαν πλουσίαν περιγράφει ὁ συγγραφεὺς τὴν νεανικὴν ζωὴν τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου, τὸ ἠρωϊκὸν ἦθος, τὸ ἀδάμαστον θάρρος, τὴν τραγικὴν βασιλείαν καὶ τὸ τραγικώτερον τέλος του, τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησε τὸν θρῦλον τῆς ἐλπίδος εἰς τὸν ὑπόδουλον ἑλληνισμόν.

6) *Βραβεῖον* εἰς τὴν κυρίαν **Τατιάναν Σταύρου** διὰ τὸ βιβλίον της «*Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος*». Εἰς τὰς σελίδας τοῦ βιβλίου ἀντικατοπτρίζεται ἡ συνεχὴς ἐπὶ ἕξ δεκαετηρίδας, ἀπὸ τοῦ 1861 - 62 μέχρι τοῦ 1911 - 1913, ἐκπολιτιστικὴ δρᾶσις τοῦ Συλλόγου, ὁ ὁποῖος λόγῳ τῆς εὐρείας, πολυμεροῦς καὶ λίαν ἐπιτυχοῦς δράσεώς του, φιλολογικῆς, ἐπιστημονικῆς, ἐκπαιδευτικῆς, ἠθοπλαστικῆς καὶ ἐθνοσωστικῆς, δικαίως ἐπωνομάσθη «*Ἐπιμετοῖον Παιδείας τοῦ Ἀλυτρώτου Ἑλληνισμοῦ*». Ἡ συγγραφεὺς, συλλέξασα ἀπέραντον ὕλικόν ἀπὸ πᾶσαν διασωθεῖσαν πηγὴν, προέβη εἰς εὐμέθοδον κατάταξιν αὐτοῦ καὶ ἀπόσταξιν τῶν κυριωτέρων καὶ χαρακτηριστικωτέρων στοιχείων τῆς οὐσίας του. Ἡ ἐργασία ἔχει γραφῆ μὲ μόχθον πολύν, ἀλλὰ καὶ μὲ ἱερὸν ζῆλον καὶ βαθὺν πόνον διὰ τὸ μέγα ἐκεῖνο εἰρηνικὸν ἐπίτευγμα τοῦ ἀλυτρώτου Ἑλληνισμοῦ, τὸ ὁποῖον, συνεκπνεῦσαν μὲ τὸν Ἑλληνισμόν τῆς

Ἀνατολῆς μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν, δὲν ὑπάρχει πλέον.

Ἡ κυρία Τ. Σταύρου, κατορθώσασα νὰ συγκεντρώσῃ καὶ νὰ δαμάσῃ τεράστιον ὄγκον ὕλικου, μᾶς προσφέρει, μὲ λογοτεχνικὴν δεξιότηχίαν, ὄχι μόνον τὴν ἱστορίαν μιᾶς ιδέας καὶ τὴν χρονογράφησιν τῆς ἐξηκονταετοῦς πραγματοποιήσεώς της, ἀλλ' αὐτὴν τὴν φασματοσκόπησιν τῆς Ψυχῆς τοῦ Γένους, εἰς ἓνα ἀπὸ τοὺς πλέον ἀγνώστους καὶ πλέον καρποφόρους πνευματικοὺς ἀγῶνας της.

7) *Βραβεῖον* εἰς τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐδρεῦον **Ἰδρυμα Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου**, παράρτημα, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954, τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, διὰ τὴν πλουσίαν ἐπιστημονικὴν καὶ ἐθνικὴν δρᾶσιν αὐτοῦ. Εἰς τὸν τομέα τῆς προαγωγῆς τῶν Βαλκανικῶν Σπουδῶν τὸ Ἰδρυμα ἀπέβη κέντρον σπουδῶν ἀξιολογώτατον.

Ἐξαιρετος ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τοῦ Ἰδρυματος εἰς τὴν συναγωγὴν, τὴν ἔκδοσιν καὶ τὴν μελέτην τοῦ παντοῦ ὕλικου τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸν Μακεδονικὸν Ἀγῶνα καὶ εἰς τὴν Διπλωματικὴν Ἱστορίαν τοῦ Μακεδονικοῦ Ζητήματος. Σπουδαῖαι εἶναι ὡσαύτως αἱ δημοσιεύσεις αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν Ἱστορίαν καὶ τὴν Ἀρχαιολογίαν τῆς Μακεδονίας, ὡς καὶ εἰς τὰ σύγχρονα προβλήματα καὶ τὴν οἰκονομικὴν καὶ τεχνικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Βορείου Ἑλλάδος. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω τομέων τὸ Ἰδρυμα ἐπεξέτεινε τὰ ἐνδιαφέροντα αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν καθολικὴν Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῶν λαῶν τοῦ Αἴμου, ἐκδῶσαν ἀξιολογώτατα δημοσιεύματα.

8) Τὸ *Βραβεῖον Δημητρίου Μπότσαρη καὶ Αἴγλης Δ. Μπότσαρη*, μετὰ τοῦ συνοδεύοντος αὐτὸ χρηματικοῦ ἐπάθλου ἐκ δραχμῶν 60.000, εἰς τὸν κ. **Γεώργιον Λάϊον**, φιλόλογον καθηγητὴν Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐνδειξιν «Πλοῦτος μεγάνωρ» ὑποβληθεῖσαν ἀνέκδοτον ἐργασίαν του, ἐν ἧ περιέχεται βιογραφία τοῦ Σίμωνος Σίνα καὶ ἐκτίθεται ἡ ἱστορία τῆς Σιναίας Ἀκαδημίας. Ἡ ἐργασία αὕτη, πλήρως καὶ ἄκρως ἐμπεριστατωμένη, βασίζεται ὄχι μόνον ἐπὶ βιβλίων καὶ ἄλλων ἐντύπων, τὰ ὅποια μὲ ἐξαιρετικὴν μεθοδικότητα ἐχρησιμοποίησεν ὁ συγγραφεύς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλήθους ἀρχεῖακῶν ἐγγράφων κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνεκδότων, τὰ ὅποια οὗτος, μὲ βαθεῖαν γνῶσιν τῶν ἀρχείων, ὅπου

αὐτὰ ἀπόκεινται, καὶ μὲ ἰδιαίτερον φροντίδα ἐμελέτησε καὶ ἐχρησιμοποίησεν.

Ὁ κ. Λάϊος συνέγραψεν ἐξόχως σημαντικὴν μονογραφίαν, πληροῦσαν ὅλους τοὺς ὅρους ἑνὸς λίαν ἀξιολόγου ἐπιστημονικοῦ ἔργου, λίαν δυσχεροῦς ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του.

Μετὰ γνώμην τῆς *Τάξεως τῶν Ἡθικῶν καὶ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν* καὶ ἀπόφασιν τῆς *Ὀλομελείας* ἀπονέμεται :

1) *Ἐῶφημος μνεία* εἰς τὸν κ. **Λεωνίδα Λῶλον**, Διευθυντὴν τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὸ βιβλίον του ὑπὸ τὸν τίτλον «*Τὸ Τραπεζικὸν Σύστημα*», εἰς τὸ ὁποῖον ὁ συγγραφεὺς κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ περιεκτικὸν κατατοπίζει τὸν Ἕλληνα ἀναγνώστην ἐπὶ τῆς ἱστορίας τοῦ τραπεζικοῦ συστήματος καὶ ἐπὶ τῆς ὑφισταμένης σήμερον τραπεζικῆς ὀργανώσεως εἰς τὰς κυριωτέρας χώρας.

2) *Ἐπαινος* εἰς τὴν δίδα **Ὀλγαν Μιχαηλίδου**, διότι ἀνέπτυξεν ἀξιόλογον φιλανθρωπικὴν, κοινωνικὴν καὶ χριστιανικὴν δρᾶσιν εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, ιδρύσασα μαθητικὰς ἐστίας, νηπιοτροφεῖα καὶ ἐκτελέσασα καὶ διάφορα ἄλλα κοινωνικοῦ ἐν γένει χαρακτῆρος ἔργα.

3) *Ἐπαινος* εἰς τοὺς κυρίους **Παναγιώτην Παπαευαγγέλου** καὶ **Χαρίλαον Τζώγαν**, διὰ τὸ ἔργον των «*Ἑλληνικὴ Θεολογικὴ Βιβλιογραφία τῆς τελευταίας ἑκατονταετίας 1860 - 1960*». Ἡ βιβλιογραφικὴ αὕτη ἐργασία τῶν κ. κ. Π. Παπαευαγγέλου καὶ Χ. Τζώγα, κοπιώδης, μεθοδικὴ καὶ ἐπιμελημένη, πληροῦ ἀναμφισβητήτως μέγα κενὸν εἰς τὰ μέσα ἐρεύνης τῆς παρ' ἡμῖν νεωτέρας θεολογικῆς Γραμματείας.

4) Τὸ ἐκ δραχμῶν 30.000 *Ἐπαθλον τῆς Βασιλικῆς Προνοίας* εἰς μνήμην τοῦ Βασιλέως Παύλου, προοριζόμενον διὰ φυσικὰ πρόσωπα ἢ ὀργανώσεις, τῶν ὁποίων ἢ ἐν γένει δρᾶσις ἀφορᾷ εἰς τὴν οἰκονομικὴν, κοινωνικὴν, πνευματικὴν κλπ. ἀνάπτυξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ, ἀπονέμεται εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις **Ἐνωσιν Κερασιωτῶν Ἀρκαδίας**, ἥτις ἀπὸ δεκαετίας ἐργάζεται ἐπιτυχῶς διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν διαβιώσεως τῶν κατοίκων Κερασέας καὶ γενικῶς διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ καὶ πνευματικοῦ ἐπιπέδου αὐτῶν.

5) Τὸ *Βραβεῖον* τοῦ ἐν Τήνῳ Πανελληνίου Ἱεροῦ Ἰδρύματος τῆς Εὐαγγελιστρίας, ἐκ δραχμῶν 25.000, διὰ τὸ καλύτερον θεολογικὸν ἔργον, ἀπονέμεται εἰς τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. **Παναγιώτην Τρεμπέλαν** διὰ τὸ τρίτομον ἔργον του «*Δογματικὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*» — τοῦ ὁποίου σημειωτέον δημοσιεύεται ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν Παρισίοις γαλλικὴ μετάφρασις — καὶ **Βασίλειον Βέλλαν** διὰ τὸ ἔργον του «*Ὁ προφήτης Δανιήλ*».

6) *Βραβεῖον* εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις **Σύνδεσμον Μεγαλοσχολιτῶν**, ὁ ὁποῖος, ἰδρυθεὶς τὸ 1927 καὶ ἀποτελούμενος ἐκ παλαιῶν μαθητῶν τῆς γνωστῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς τοῦ Γένους Σχολῆς, ἀνέπτυξεν ἔκτοτε καὶ συνεχίζει μέχρι σήμερον ἀξιέπαινον δρᾶσιν εἰς τὸν ἐθνικοθηρησκευτικόν, τὸν πνευματικὸν καὶ τὸν κοινωνικὸν τομέα.

7) *Βραβεῖον* εἰς τὴν κυρίαν **Νέλλην Μικρουλάκη**, Πρόεδρον τῆς ἐν Ἀθήναις Ἑταιρείας Προστασίας καὶ Ἀποκαταστάσεως ἀναπήρων παιδῶν, διὰ τὴν ἐπὶ τριακονταετίαν πολῦτιμον συμβολὴν τῆς εἰς τὸ ἔργον τῆς προστασίας τοῦ ἀναπήρου παιδιοῦ ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ Κυρία Ν. Μικρουλάκη ἀφωσιώθη πλήρως καὶ εἰργάσθη ἀόκνως εἰς τὸ ἀνωτέρω δυσχερὲς ἔργον. Ἡ μέριμνά τῆς ἐκτείνεται ὄχι μόνον εἰς τὸν τομέα τῆς ἰατρικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως τῶν ἀναπήρων παιδιῶν ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς τομεῖς τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἐξ αὐτῶν καθυστερημένων διανοητικῶς καθὼς καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῶν.

8) Τὸ *Χαλκοῦν Μετάλλιον* τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὴν κυρίαν **Λίαν Τσαλδάρη** διὰ τὴν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εὐρεῖαν ἐθνωφελῆ δρᾶσιν τῆς καὶ ἐργώδη προσπάθειάν τῆς κυρίως μὲν εἰς τὸν τομέα τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους τομεῖς τῆς ἐθνικῆς ζωῆς. Ἡ διάκρισις ἀπονέμεται ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκδόσεως κατὰ τὸ τρέχον ἔτος τῶν δύο τόμων βιβλίου τῆς κ. Τσαλδάρη, ἐπιγραφομένου «*Ἐθνικαί, κοινωνικαὶ καὶ πολιτικαὶ προσπάθειαι*».

9) Τὸ *Χαλκοῦν Μετάλλιον* τῆς Ἀκαδημίας, μεταθανατίως εἰς τὴν **Ἄλκηστιν Ἀγοραστάκη**, διὰ πράξεις ἐξαιρέτου ἠρωϊσμοῦ καὶ αὐτοθυσίας.

Ἡ Ἀγοραστάκη, τελειόφοιτος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἐκτιμωμένη τὰ μέγιστα ὑπὸ τῆς κοινωνίας τῆς πόλεως τῶν Χανίων διὰ τὸ ἐξαίρετον ἦθος της καὶ τὸν χαρακτῆρα της, εὐρέθη μεταξὺ τῶν ἐπιβατῶν τοῦ ὀχηματαγωγοῦ «Ἡράκλειον» κατὰ τὸ ναυάγιον αὐτοῦ εἰς τὰ ὕδατα τῆς Φαλκονέρας, τὴν τρομερὰν ἐκείνην νύκτα τῆς 9^{ης} Δεκεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους. Παλαίσασα μὲ τὰ κύματα καὶ ἀψηφῆσασα τὸν ἐπικείμενον κατ' αὐτῆς κίνδυνον, συνετέλεσε διὰ τῶν παραινέσεων καὶ ἐνεργειῶν της εἰς τὴν διάσωσιν ἐτέρων ναυαγῶν. Ἐξαντληθεῖσα ὅμως ἐκ τῆς πολυώρου πάλης πρὸς τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως καὶ βοηθοῦσα τοὺς ἄλλους νὰ σωθοῦν, δὲν ἠδυνήθη τελικῶς νὰ σωθῆ ἢ ἰδίᾳ. Ἡ θυσία της εἶχε βαθυτάτην ἀπήχησιν εἰς τὸ λαϊκὸν αἴσθημα ἐν Κρήτῃ καὶ κατέστησεν αὐτὴν σύμβολον εὐψυχίας καὶ σπανίου χριστιανικοῦ ἀλτροῦισμοῦ.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, συγκεκινημένη ἀπὸ τὸ μεγαλεῖον τῆς θυσίας τῆς ἡρωϊκῆς νεάνιδος, ἐπιδίδει τὸ Μετάλλιον εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτῆς, πρὸς τὴν ὁποίαν ἐκφράζει τὴν βαθυτάτην συμμετοχὴν εἰς τὸ πένθος της.